

*Dintotdeauna am simțit nevoia să-mi fac viața praf.
Acum n-a mai rămas mult – și tot nu mă las...*

Livius Ciocârlie

Regret nespus, dar acum este prea târziu, deoarece la începutul anului 1996, cuprins de furia și disperarea neputinței, într-un gest nesăbuit, am aruncat în apele Tibrului pagini din Jurnalul meu pe care, până la acel nefericit moment, le păstrasem cu încrâncenată taină și trufașă dragoste... Atunci, apele Tibrului au dus cu ele tot ceea ce îmi aducea aminte de zilele și nopțile din 21-22 decembrie 1989 și de tot ceea ce a urmat după, timp de 6 ani, până în 21 decembrie 1995...

Dar, pentru a se înțelege gestul meu, va trebui să povestesc ceea ce s-a întâmplat până la acel trist episod...

Atunci, în 21 decembrie 1995, am fost chemat la Minister...

Sosisem cu o zi înainte, dând curs unei invitații din partea „Asociației Ecoforum – Clubul Tinerilor Eroii”, semnată de ing. Gheorghe Muscalu, pentru a participa la festivitățile organizate în memoria evenimentelor din decembrie 1989.

La M.A.E., în locul unei întrevederi de rutină, mă aștepta o surpriză mai mult decât neplăcută. M-am trezit, fără ca măcar să fi fost prevenit, în fața unui „linșaj decizional” pe care nu numai că nu-l meritam, dar nici măcar nu-l puteam înțelege... Intrasem timid în birou, după ce așteptasem afară mai bine de... 58 de minute. Și, fiindcă în birou nu exista niciun alt scaun decât fotoliul lui Q, care mă chemase, am rămas în picioare. Nu a trebuit să aștept mult, nici nu m-am dezmeticit bine, că asupra mea au și început să curgă acuzațiile, insultele și reproșurile că eu aș fi fost pur și simplu vinovat de ceea ce se întâmplase în decembrie '89, că eram un golan nenorocit, că am colportat cu derbedeii, că am destabilizat sistemul, Piața Universității... minerii... Și, chiar acum, în Minister sunt aceste pușlamale care, ajunse la post, fac

scandaluri, se îmbată, se ceartă cu diplomații de carieră... „Gata, trebuie să facem ordine în Externe!”... M-am blocat, urechile îmi țiuiau, ochii mi s-au împăienjenit și, complet buimac, am părăsit biroul. Înainte de a fi fost expedit, aruncat afară, Q, înverșunat, a concluzionat: „Te dăm afară, nenorocitele, poftim, na, chiar de aniversările voastre! Ieși! Pleacă!... Să nu te mai văd prin minister!”...

Pe drum mi-am amintit de o altă întâlnire (aceea de dinaintea plecării mele la post), din toamna lui 1990, cu Adrian Dohotaru... Ce distincție!... Păcat, fiindcă între timp, strivit de evenimente și oameni, dl. Adrian Dohotaru „plecase să se odihnească puțin”...

Totdeauna, până la ieșirea mea la pensie, evenimentele și deciziile din minister mă vor surprinde prost informat și total nepregătit...

Trist și împovărat de gânduri, am participat la rânduielile de la „Clubul 22 TV” și la slujba religioasă de la „Troița-Televiziune” ridicată în memoria celor uciși în decembrie 1989...

Îndărătnic, nu am abandonat nici întâlnirea de la Palatul Cotroceni cu președintele Ion Iliescu. Vorbisem cu Victor Opaschi, consilierul prezidențial, despre participarea lui Ion Iliescu la manifestările de la Sulmona, din 20 martie 1996, închinată zilei de naștere a marelui poet latin Ovidiu (anul următor, clasa politică fiind în vâltoarea anului electoral, totul s-a contramandat)...

Am reluat discuțiile cu acad. prof. Alexandru Balaci, cu prof. George Lăzărescu și cu prof. Tomescu, care trebuiau să însoțească delegația prezidențială...

La întâlnirea de la Palatul Cotroceni din ziua de vineri, 29 decembrie 1995, au participat oameni de cultură și artă, profesori, academicieni, scriitori care au răspuns la „strategia națională de aderare a României la U.E. prin cultură” lansată de acad. prof. Tudorel Postolache privind cunoașterea și popularizarea imaginii României în afara granițelor prin „valorificarea culturii și artei românești”...

După reuniune au mai urmat discuții separate în grupuri formate ad-hoc...

Aflând motivul amărăciunii mele, Laurențiu Ulici – Președintele Uniunii Scriitorilor (mă cunoștea din anul 1990 când prof. Luisa Valmarin de la Catedra de Limba română a Universității „La Sapienza” din Roma organizase un „Colocviu al Scriitorilor Români”) s-a arătat surprins, iar acad. prof. Virgiliu N. Constantinescu (pe dl. profesor îl cunoscusem la Roma unde venise însoțit de soția sa, prof. dr. Monica Constantinescu. Cu acel prilej am avut onoarea de a petrece împreună o seară de basm în Trastevere, la „Trattoria peccati di gola”) a fost chiar indignat și mi-a sugerat să vorbesc cu președintele Ion Iliescu... Am surâs, m-am uitat la Iliescu: părea destul de obosit, dar asculta gânditor la ceea ce îi spunea Adrian Păunescu... Am încercat să mă apropii, dar m-am oprit. Ceva mă reținea... Am mai întârziat dând un ocol sălii, schimbând binevoitor cuvinte cu câțiva cunoscuți... Eram destul de confuz... Apoi, fără să-mi iau bun-rămas de la nimeni, m-am întors și am plecat alene spre ieșire... Am înțeles că totul ar fi fost inutil: Ion Iliescu nu era numai preocupat, dar arăta și îngrozitor de obosit... Urmau alegerile... Și, într-adevăr, în anul următor, 1996, P.S.D.-ul și Ion Iliescu aveau să piardă alegerile în favoarea C.D.R.-lui, iar noul președinte al României avea să fie ales Emil Constantinescu.

...Acestea au fost, pe scurt, evenimentele care s-au derulat rapid, iar eu nu am avut timp să-mi trag nici sufletul...

Am reușit totuși să revin pentru scurt timp la Roma, dar numai pentru a-mi strânge „catrafusele”... Trebuia să mă reîntorc acasă... La Roma, chiar în prima noapte de la sosire, încrâncenat, fără niciun fel de chibzuială, înainte de a-mi ordona gândurile, am strâns, tulburat, toate notițele, documentele, ciornele, fotografiile... totul, de-a valma, și am plecat din Academie... Am rătăcit pe străzi, nu știu pentru cât timp... Pașii m-au purtat spre „piazzale Belle Arte”... M-am trezit rezemat de parapetul podului Risorgimento; abia se auzea

murmurul apei... M-am uitat în jos, totul era întunecat și, din când în când, pe liniștile valuri, șerpuiau, sclipind, razele de lună... Brusc, cu obidă și ură (nu știi nici azi de ce, dar în primul moment mi-a fost frig, apoi m-au cotropit întunericul și frica), am aruncat totul în apă...

M-am întors la fel de brusc și, rătăcit, am plecat spre Academie... Pe drum am simțit arzându-mi obrazii, îmi reveneam încet-încet ca dintr-un coșmar, și am început să plâng. Și am plâns în tihnă, pe îndelete și pe săturate, așa cum voi mai plânge la catafalcul părinților mei, Paraschiv și Elena...

Tot ceea ce am mai găsit când, la mult timp după aceea, am catadicsit să-mi fac cât de cât ordine printre lucruri, au fost pagini răzlețe dintr-un Jurnal ciopârțit pe care le-am înmănat cu sfială d-nei prof. Zoe Dumitrescu-Bușulenga. Doamna profesor, cu binecunoscuta-i judecată, le-a citit și m-a încurajat să nu preget în a le reciti cu atenție și de-a corecta cu răbdare tot ceea ce apele Tibrului nu înghițiseră în acea confuză și amară noapte romană. Și desigur, acolo unde se va impune, unele texte vor trebui completate și altele chiar rescrise. Din materialele adunate, subliniez numai acelea care au primit girul d-nei profesor și câteva scrise „după”, mare parte publicate în ziarul „Albanezul” (director prof. dr. Gelcu Maksutovici) și în revista „Oglinda Literară” (director scriitorul Gheorghe-Andrei Neagu), am reușit, în timp, să încropesc acest volum...

Jurnalul mi s-a părut întotdeauna genul literar în care ne putem confesa cu îngăduință și fără orgolii, fiind poate cea mai sinceră modalitate de-a intra în comuniune cu toți ceilalți.

Din păcate, maica Benedicta a urcat în casa Domnului la începutul lunii mai 2006, nemaivând răgazul să încheie prefața „Jurnalului de bibliotecă”, iar eu nu „am mai avut curajul să scriu despre multele momente... petrecute la Academie”.

În rest, sunt dator să mărturisesc virtualilor mei cititori că mare parte din paginile acestui „Jurnal de bibliotecă” sunt însemnările și confesiunile unui „împământenit al cetitului”, consemnate fără o ordine cronologică, fără o bibliografie

obligatorie, din compilări și din texte personale, într-un volum plăsmuit „din singurătatea bibliotecarului”, cât și din „tristețea glasului tăcut al cuvântului scris”...

Dacă aceste pagini vor trezi în mintea cititorilor curiozitatea de a-și spori și aprofunda universul informației, iar în sufletul lor va renaște „aleanul de carte și patimă de citit”, atunci pot spune și eu, vorba cronicarului Miron Costin, că „mi-am împlinit pohtirea”, fiindcă, dragii mei: „Nu este alta și mai frumoasă și mai de folos în toată viața omului zăbavă decât cetitul cărților”...

Pentru că „o carte nu te va dezamăgi niciodată”. Doamne, cât de duioasă și profetică este mărturisirea despre „iubirea de carte” a Haniei Mussman-Klausner făcută fiului ei, Amos, care nu împlinise încă opt ani.

Dar iată completa sa destăinuire transcrisă din cartea „Poveste despre dragoste și întuneric” a fiului, Amos Oz, devenit în vreme cel mai important prozator și eseist israelian: „...Deși e adevărat că și cărțile se pot schimba cu trecerea anilor la fel de mult ca oamenii, diferența este că, în vreme ce oamenii întotdeauna te lasă baltă când vine vremea să nu mai poată obține de la tine nici un avantaj, plăcere, interes sau cel puțin o senzație plăcută, o carte nu te părăsește niciodată. Firește, uneori tu le lași baltă, poate ani în șir sau chiar pe vecie. Dar ele, chiar dacă le-ai trădat, nu-ți vor întoarce nicicând spatele: te vor aștepta tăcute și modeste pe raftul lor. Te vor aștepta zeci de ani. Nu se vor plânge. Până într-o noapte în care ai brusc nevoie de o carte chiar la trei dimineața, chiar dacă este o carte pe care ai părăsit-o și ai șters-o din inimă de ani și ani, ea nu te va dezamăgi niciodată, va coborî din raft și îți va ține tovărășie la nevoie. Nu va încerca să-și ia revanșa sau să se scuze sau să se întrebe dacă merită să o facă, dacă tu o meriți sau dacă vă mai potriviți, va veni pe loc, de îndată ce i-o ceri...”

Într-adevăr, o carte nu ne va dezamăgi niciodată...

Din tot ceea ce mi-a fost ursit, temător, aceste pagini răzlețe și stinghere le dedic târziu, dureros de târziu și amar, cu

nemărginită dragoste, memoriei părinților mei, Paraschiv și Elena, pe care atât de mult i-am iubit, dar căroră prea puțin le-am cunoscut necazurile și mâhnirile și cu efemeră însuflețire le-am împărtășit trecătoarele lor bucurii atâta timp cât am fost o familie...

...Ca și Marcel Proust, „...longtemps je me suis couché de bonne heure” (...ani de-a rândul m-am culcat devreme). Acum, după atâția ani în care eu însumi am ajuns la tristețea și neputința vârstei lor de atunci, sfârșesc mâhnit, retras și încătușat de amintiri și regrete...

„Adevăr, adevăr îți spun: Când erai mai tânăr, te încingeai singur și umblai unde voiai; dar când vei îmbătrâni, îți vei întinde mâinile și altul te va încinge și te va duce unde tu nu vrei”. (Evanghelia după Ioan, XXI, 18)

Oare toate trăirile noastre, toate speranțele noastre... totul să fie în zadar?...

Curând se va lăsa noaptea și vom fi întrebați de iubire...

„Dacă are cineva urechi – să audă!” (Apocalipsa, XIII, 9)
„El este ucenicul care mărturisește despre acestea și care a scris acestea, și știm că mărturia lui e adevărată”. (Evanghelia după Ioan, XXI, 24)

...Iubirea este tot; în rest, singurătăți deșarte...

Nei momenti difficili della storia deve camminare lento.

(În momentele dificile ale istoriei,
trebuie să pășim cu mare atenție.)

Confucius

..., „Unii au vrut șampanie și caviar când, de fapt, ar fi trebuit să comande bere și crenvurști”... Zisa aparține generalului Dwight D. Eisenhower la încheierea tratatelor de pace, după cel de-Al Doilea Război Mondial.